Dokumenttyp	Ansvarig verksamhet	Version	Antal sidor
Riktlinje	HR-avdelningen	5	6
Dokumentägare	**Fastställare**	**Giltig fr.o.m.**	**Giltig t.o.m.**
Josefine Ståhlberg HR-direktör	Regionfullmäktige	2026-10-15	Tillsvidare

Pension och omställning för förtroendevalda

Gäller för: Region Värmland

Allmänt

Förtroendevalda inom Region Värmland i Värmland omfattas av någon av de nedanstående pensionsbestämmelserna i tillämplig omfattning.

PBF Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda	OPF Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda
Gäller för	Gäller för
Förtroendevalda som omfattas av PBF och som avgått från sitt uppdrag innan valet 2014. Förtroendevalda som omfattats av PBF inom Region Värmland i Värmland innan valet 2014 och som kvarstår/väljs på nytt till uppdrag med sammanlagd uppdragstid överstigande 40 % av heltid.	Förtroendevald som väljs för första gången valet 2014 eller senare. Förtroendevald som i tidigare uppdrag inom Region Värmland inte omfattats av äldre pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Beslutsordning

Regionstyrelsen är pensionsmyndighet för förtroendevalda och beslutar om de förtroendevaldas pensionsvillkor.

Kontaktpersoner

Vid ansökan och frågor om pension/omställningsstöd kontaktas Region Värmlands pensionshandläggare.

Vid frågor gällande aktiva omställningsinsatser kontaktas Region Värmlands HR-direktör/utsedd förhandlare inom HR.

Bestämmelser om pension och avgångsersättning - PBF

Bestämmelserna gäller från och med 1 januari 2003 för förtroendevalda vars pensionsgrundande uppdragstid överstiger 40 procent av heltid.

Förtroendevald som omfattats av tidigare pensionsreglemente hos Region Värmland (PRF-KL 2002-12-31) och som kvarstod i uppdrag därefter gäller särskilda regler enligt övergångsbestämmelser till PBF.

Fastställande av pensionsvillkor för förtroendevald som i tidigare uppdrag hos annan juridisk person tjänat in rätt till egenpension enligt PBF, PRF-KL eller äldre regelverk för förtroendevalda ska ske enligt vad som framkommer i dessa anvisningar.

Pensionsgrundande tid

Förtroendevald får tillgodoräkna sig pensionsgrundande uppdragstid inom Region Värmland där PBF (inklusive övergångsregler) gällt.

För rätt till hel visstidspension och ålderspension krävs 12 års pensionsgrundande uppdragstid.

För rätt till hel livränta krävs 30 års pensionsgrundande uppdragstid.

Pensionsgrundande tid från tidigare uppdrag

Förtroendevald med tidigare intjänad rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt PBF, PRF-KL eller äldre pensionsbestämmelser från annan juridisk person får vid fastställande av pensionsgrundad tillgodoräkna sig denna tid.

Beräkningstidpunkt

Den förtroendevaldes rätt till förmåner enligt PBF beräknas när den första av nedanstående möjligheter infaller

- Månaden innan den då den förtroendevalde fyller 65 år
- När den förtroendevalde avgår med rätt till visstidspension, sjukpension eller livränta
- Avlider

Pensionsunderlag

Den förtroendevaldes förmåner* enligt PBF beräknas utifrån genomsnittet av de pensionsgrundande inkomsterna i Region Värmland för de två år som närmast föregår beräkningstidpunkten.

*Avgångsersättning beräknas på den förtroendevaldes årsarvode vid avgång.

Ansökan

Ansökan om förmån ska vid planerad avgång inkomma fyra månader innan förväntad första utbetalning.

Ansökan ska lämnas till Region Värmlands pensionshandläggare.

Samordning

Visstidspension och avgångsersättning samordnas med eventuell förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst motsvarande ett prisbasbelopp per år undantas dock från samordning.

Samordning med tidigare intjänad rätt till egenpension

När Region Värmland ska fastställa vad som ska betalas ut i visstidspension och ålderspension ska den förtroendevaldes beräknade förmån enligt ovan reduceras med vad som tjänats in i tidigare uppdrag hos annan juridisk person där PBF, PRF-KL eller äldre pensionsbestämmelser gällt.

Den förtroendevaldes pensionsrätt hos Region Värmland består av den positiva differensen mellan vad som skulle ha tjänats in enligt ovanstående förutsättningar och vad som tidigare tjänats in i uppdrag hos annan juridisk person.

Den fastställda visstidspensionen samt ålderspensionen i Region Värmland ska även samordnas med förvärvsinkomst respektive allmän pension. När denna samordning ska beräknas så ska detta i första hand ske med den tidsfaktor som gäller för uppdrag inom Region Värmland.

Bestämmelser om omställningsstöd och pension – OPF

Bestämmelser om omställningsstöd och pension gäller för förtroendevalda i tillämpliga delar enligt nedan:

Omställningsstöd	Pensionsbestämmelser
Gäller för	Gäller för
Förtroendevalda vars sammanlagda uppdragstid inom Region Värmland överstiger 40 procent av heltid.	Förtroendevalda*, oavsett uppdragets omfattning, omfattas av avgiftsbestämd ålderspension samt efterlevandeskydd. Förtroendevalda, där den sammanlagda uppdragstiden inom Region Värmland överstiger 40 procent av heltid omfattas även av • Sjukpension • Familjeskydd

**Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevalda som vid tillträdet av mandatperioden är äldre än den i 32 a § LAS angivna åldern.*

Omställningsstöd

Den förtroendevalde ska på begäran få ett avgångsbevis som tydligt beskriver vilka uppdrag den förtroendevalde haft inom Region Värmland.

Avgångsbeviset utfärdas av sekretariatet.

Kvalifikationstid

Pensionsmyndigheten kan besluta att förtroendevald, efter ansökan, får tillgodoräkna sig kvalifikationstid från tidigare uppdrag inom annan kommun/landsting eller region om

- den förtroendevalde omfattats av rätten till omställningsstöd enligt OPF-KR i det tidigare uppdraget, samt
- uppdraget inom Region Värmland påbörjas inom en tvåårsperiod från det tidigare uppdraget.
- att eventuell kostnadsfördelning sker mellan Region Värmland och tidigare uppdragsgivare

Ansökan skickas till Region Värmlands direktör/utsedd förhandlare inom HR.

Aktiva omställningsinsatser

Förtroendevald med sammanlagd uppdragstid inom Region Värmland på minst 4 år har möjlighet att ansöka om aktiva omställningsåtgärder. Ansökan ska lämnas till Region Värmlands direktör/utsedd förhandlare inom HR.

Ansökan om aktiva omställningsinsatser ska inkomma senast 6 månader efter den månad då den förtroendevalde avgått från sitt uppdrag.

Bedömningsgrunderna för vilka åtgärder som kan bli aktuella ska följda de som gäller för anställda inom Region Värmland.

Beslut om aktiva omställningsinsatser fattas av Regionstyrelsen tillika Region Värmlands pensionsmyndighet.

Beslut om enklare insatser understigande 50 000 kronor fattas av Region Värmlands HR-direktör/utsedd förhandlare inom HR.

Information

Region Värmlands HR-direktör/utsedd förhandlare inom HR har rätt att kräva in underlag som visar vilka aktiva omställningsåtgärder den förtroendevalde vidtagit, t ex vilka stödåtgärder eller kurser som han eller hon begagnat sig av.

Ekonomiskt omställningsstöd

Ansökan om ekonomiskt omställningsstöd ska inkomma i direkt anslutning till att den förtroendevalde avgått från sitt uppdrag.

Ansökan om förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska inkomma senast den månad då det ekonomiska omställningsstödet enligt ovan upphör.

Det ekonomiska omställningsstödet betalas senast ut månaden efter den då rätten till omställningsstödet uppstått.

Ansökningarna enligt ovan ska skickas till Region Värmlands pensionshandläggare.

Om ansökan inkommer vid en senare tidpunkt än ovan kan den förtroendevalde beviljas ersättning för retroaktiv tid om synnerliga skäl föreligger. Beslut avseende ersättning för retroaktiv tid fattas av Regionstyrelsen tillika Region Värmlands pensionsmyndighet.

Samordning med förvärvsinkomst

Omställningsstöd samordnas med annan inkomst som den förtroendevalda erhåller.

Den förtroendevalda ska inför varje utbetalning av ekonomiskt- eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd inkomma med uppgift om förvärvsinkomst, även om denna uppgår till 0 kr.

Uppgift om förvärvsinkomst ska lämnas till Region Värmlands pensionshandläggare.

Information

Region Värmland har möjlighet att kräva att felaktigt utbetalt belopp återbetalas om den förtroendevalde har underlåtit sig från att rapportera samordningsbara förvärvsinkomster.

Egen aktivitet

Under tid då ekonomiskt- eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd betalas ut ska den förtroendevalde kontinuerligt lämna in underlag som visar vilka åtgärder som vidtagits för att återgå till förvärvsarbete.

Exempel på underlag som ska lämnas till Region Värmland är inskrivningsbesked från arbetsförmedling eller annat underlag som styrker att den förtroendevalde är aktivt arbetssökande samt på begäran uppgift om vilka arbeten som sökts och vilka kontakter som tagits med tänkbara arbetsgivare.

Underlagen ska skickas till Region Värmlands pensionshandläggare.

Bedömning av vad som är tillräcklig aktivitet görs av HR-direktör alternativt Förhandlingschef.

Återbetalning

Region Värmland kan reducera eller helt innehålla det ekonomiska- eller förlängt ekonomiska omställningsstödet om den förtroendevalde t ex utan godtagbart skäl

- Inte tagit kontakt med arbetsförmedling eller motsvarande
- Inte sökt lämpligt arbete
- Utan giltig anledning lämnat sitt arbete

Innan Region Värmland fattar beslut om att reducera eller helt innehålla det ekonomiska- eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd ska den förtroendevalde en månad innan beslut erinrats om möjlig påföljd.

Bedömning av om ärendet ska lyftas till regionstyrelse görs av HR-direktör alternativt förhandlingschef.

Beslut fattas av regionstyrelsen tillika Region Värmlands pensionsmyndighet.

Pensionsbestämmelser

Efterlevandeskydd och familjeskydd

Förtroendevalda har möjlighet att välja bort det obligatoriska efterlevandeskyddet.

Ansökan

Den förtroendevalde ska inkomma med ansökan om avgiftsbestämd ålderspension senast fyra månader innan förväntad första utbetalning.

Ansökan ska lämnas till Region Värmlands pensionshandläggare.

Om den förtroendevalde vill välja bort det obligatoriska efterlevandeskyddet ska han eller hon uppge detta på ansökan om avgiftsbestämd ålderspension.

Ansökan om familjeskydd sker till Region Värmlands pensionshandläggare.

Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån

Förtroendevalda som inte fullgör uppdrag på heltid eller betydande del av heltid (40 procent) har rätt till skälig ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån i ordinarie sysselsättning/anställning.

Ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån beräknas i enlighet med de anställdas pensionsavtal AKAP-KR.

Ersättningen för förlorad tjänstepensionsförmån redovisas årligen till KPA och tryggas genom försäkring.

Tryggande av pensionsåtagandet

Region Värmland tryggar pensionsåtaganden för förtroendevalda genom beskattningsrätten.

Information till förtroendevalda

Region Värmland bistår nya förtroendevalda samt förtroendevalda som avslutar sina uppdrag med information rörande villkor för pension och omställning.

Fullständiga villkor i OPF-KR 26 finns att läsa i bilaga: Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26).

Sökord: Pension förtroendevald OPF-KR 26

Utarbetad av: Ulrika Berggren